

Fosnes kommune
7815 SEIERSTAD

INSPEKSJON AV FOSNES KOMMUNEARKIV.

Inspeksjon av Fosnes kommunearkiv ble foretatt den 2. desember 1979. På vegne av Statsarkivet i Trondheim sto førstearkivar Harald Hals for inspeksjonen. Til stede var også amanuensis i Trøndelags historie, Dagfinn Slettan, dessuten assisterte sivilarbeider Tore Petersen under registreringen av arkivsakene i fjernarkivet.

Mesteparten av arkivsakene fra Fosnes kommune er i dag i kommunehuset på Seierstad, Jøa. Dette kommunehuset er bygd i slutten av 1950-årene. Kommunearkivet er i dag desentralisert. Hvert kommunale kontor har sine egne bruksarkiv. Mellomarkiv er det lite av. Fjernarkivet er også delvis desentralisert ordnet idet enkelte kontorer der har sine egne avlukker for sine arkivsaker. Dette er imidlertid ikke konsekvent gjennomført; en del saker fra forskjellige kommunale etater står også samlet i samme rom og i samme reoler.

Formannskapets bruksarkiv står inne på ordførerkontoret og det har hittil for det meste vært ordføreren selv som har stått for det. Fortsatt blir Norges Herredsforbunds arkivnøkkel fra begynnelsen av 1950-årene benyttet. Den ble visstnok tatt i bruk i 1952 eller 1953. Tidligere ble for det meste korrespondansen lagt etter journalnummer. På grunn av kommunens forholdsvis lille saksmengde blir fremdeles for mange sakers vedkommende bare første trinn i arkivnøkkelen benyttet. Korrespondansen er plassert i hengemapper opphengt i arkivstålskap. Etter om lag to år blir den lagt i brevordnere og overført til fjernarkivet. De senere årene er ingen saksdokumenter blitt kassert, bare enkelte eldre rundskriv. De nyere møtebøkene for formannskapet og kommunestyret står også på ordførerkontoret. Kontoret benytter innbundet brevjournal. Kopier av utgående skriv legges i saks-mappene. Statsarkivet fant ved inspeksjonen at ordførerkontorets bruksarkiv var i upåklagelig orden.

På kassakontoret finnes blant annet en god del bankbøker oppbevart i et ildfast pengeskap. I dette skapet er også diverse legat-dokumenter, dokumenter fra stiftsdireksjonen, en landskyldprotokoll vedrørende Fosnes kirke med mer. I et annet stålskap oppbevares en rekke skattekort/skatterestansekort. Disse er alfabetisk ordnet. I en rekke brevordnere er lagt rundskriv, skatte- og regnskapsbilag, utskrifter fra kommunestyremøter med mer. Kommunekassa benytter seg av Facit bokføringssystem etter kommunekontoprinsippet. Statsarkivet fant ved inspeksjonen intet å bemerke til kassakontorets ordning av arkivsakene.

Jordstyrekontoret ble ved inspeksjonen ikke besøkt da jordstyreteknikeren var fraværende. Kontoret benytter visstnok "Arkivnøkkel for landbruksselskapene og jordstyrene. Utdrag av Landbruksdepartementets arkivnøkkel".

Sosialkontoret benytter visstnok ikke noen egentlig arkivnøkkel, men fører innbundet journal. Både utgående og inngående skriv blir delvis satt i brevordnere og der stort sett lagt i kronologisk rekkefølge etter dato eller etter journalnummer. Mottager, avsender eller saksområdene er gjerne påført på brevordnerne. Klientssaker er lagt i egne hengemapper, i alfabetisk rekkefølge opphengt i et eget låsbart arkivstålskap. Etter Statsarkivets oppfatning burde kanskje kontoret benytte seg av arkivnøkkel, da fortrinnsvis Norske Kommuners Sentralforbunds siste arkivsystem. Imidlertid fant Statsarkivet under inspeksjonen at det var intet å si på den orden kontorets arkivsaker befant seg i.

Skolestyrets og skolesjefens kontor er på Jøa skole som ligger like i nærheten av kommunehuset. Skolestyret benytter "Randex arkivsystem for grunnskolen", utgitt av Oskar Randstorp A/S, Oslo. Denne arkivnøkkel ble tatt i bruk i 1972. Systemet var blitt innkjøpt av kommunen alt før den nåværende skolesjefen tiltrådte. Det ble i sin tid nektet godkjennelse av Riksarkivaren og deretter av forleggeren selv trukket tilbake. På et såpass lite kontor som Fosnes skolestyrekontor ser det imidlertid ut til at systemet virker noenlunde hensiktsmessig. Den nyere korrespondansen er oppbevart i hengemapper opphengt i arkivstålskap. Skriv før om lag 1968 oppbevares i brevordnere. På kontoret finnes også en del eldre og yngre møtebøker og skoleprotokoller. Disse ligger for det meste i et ildsikkert stålskap. Kontoret har utførlige registre over behandlede skolestyresaker med henvisninger til møtedager, arkivnumre med mer. Kopier av utgående

skriv blir både satt i egne brevordnere og lagt i saksmapper. Kontoret fører to journaler, begge innbundne. Den ene er for innkomne skriv og den andre for brev som går ut. Skolesjefen mente det var nyttig med to journaler fordi han i den for utgående post ikke behøvde å innføre forskjellige slags rundskriv. Bortsett fra at arkivnøkkelen strengt tatt ikke er godkjent av Riksarkivaren, men likevel så ut til å virke forholdsvis tilfredsstillende, har Statsarkivet intet å bemerke til skolestyrets ordning av arkivsakene.

Fjernarkivet er plassert på loftet i kommunehuset. Lokalene er avlåst og arkivsakene er oppstilt i forholdsvis god orden. Temperaturen er tilfredsstillende og arkivsakene er ikke truet av råte eller fuktighet. Lokalet kan imidlertid ikke sies å være brannsikkert og det begynner å bli for lite. Det har vært drøftet om ikke kommunen burde bygge og innrede nye arkivlokaler, men hittil har det ikke kommet noe konkret ut av dette. Blant annet har man vært i tvil om hvordan lokalene burde være rent teknisk sett. Under inspeksjonen lovte Statsarkivets representant å undersøke hvordan arkivverket ser på dette. Vårt forslag følger vedlagt som særskilt vedlegg.

Nedenfor er satt opp en summarisk liste over de arkivsakene som ble notert ved inspeksjonen av fjernarkivet. Vi gjør oppmerksom på at arkivsakene i dag ikke står helt i samme rekkefølge som de er oppført i lista. Den kan imidlertid tjene som et ordningsforslag ved eventuell senere flytting av fjernarkivet til nye lokaler.

ELDRE ARKIVSAKER I FOSNES KOMMUNEARKIV.

Kommunens styre

1	forhandlingsprotokoll Fosnes herredskommisjon	1864-1868
10	forhandlingsprotokoller kommunestyret/formannskapet	1864-1957
3	møtebøker kommunestyret	1957-1979-
2	møtebøker formannskapet	1957-1979-
1	vedtaksbok ordføreren	1941-1944
1	registerprotokoll formannskaps- og kommunestyresaker	1950-1959
2	kopibøker formannskapet	1913-1952
16	journaler formannskapet og ordføreren	1837-1966

Kommunens styre forts.

1	protokoll oppnevning kommunale verv	cirka	1946-1976
2	anvisningsbøker formannskapet		1914-1945
1	ringperm korrespondanse		1895-1912
2	ringpermer diverse korrespondanse		1905-1908
1	ringperm korrespondanse ordnet etter journalnr.		1926
2	ringpermer korrespondanse ordnet etter journalnr.		1935-1935
1	ringperm innkommet korrespondanse, alfa-numerisk ordnet		1936
8	ringpermer korrespondanse ordnet etter journalnr. (to ringpermer for 1942)		1939-1945
9	ringpermer korrespondanse ordnet etter journalnr.		1947-1952
16	ringpermer og permer korrespondanse ordnet etter arkivnr.		1953-1973
1	mappe innkomne skriv		1971
4	arkivbokser korrespondanse ordnet etter arkivnr.		1974-1976
1	ringperm gamle lover og regler	cirka	1952-

Revisjon, regnskap

1	revisjonsprotokoll herredskassen		1913-1934
1	do do		1938-1941
1	kopibok herredskassen		1913-1926
1	brevjournal herredskassen		1921-1922
1	do do		1930-1938
1	skattekontobok		1938-1946
4	regnskapsbøker herredskassen		1913-1955
3	kontobøker drifts- og kapitalregnskapet		1965-1969
1	kontobok aktiva og passiva		1942-1947
1	protokoll oversikt aktiva-passiva		1954-1960
1	kontobok aktiva-passiva		1959-1969
1	kontobok driftskapitalregnskapets poster		1959-1960
1	kontobok drift og kapital		1961-1962
1	do do		1964
4	oppgjør- og statusbøker kommunekassen		1936-1949
2	do do		1963-1966
1	kassejournal herredskassen		1936-1940
2	hovedbøker herredskassen		1936-1950
14	kassamemorialer		1940-1972
2	kontobøker driftsregnskapet		1942-1948
1	do do		1951-1954

Revisjon, regnskap forts.

2	kassabøker herredskassen	1913-1939
1	kasse kommuneregnskaper med bilag for årene 1871, 1893, 1897, 1899, 1901, 1903, 1906-1911	
106	permer regnskapsbilag	1962-1975
	diverse kontokort herredskassen	1960-1969
1	kasse budsjett- og regnskapssaker	1960-1969
1	protokoll hundeavgift	1959-1963
1	pakke regnskaper diverse veianlegg, Nufsfjord skole, Aldersheimen	1950-1969

Likning

1	forhandlingsprotokoll likningskommisjonen	1864-1877
1	likningsprotokoll	1895-1898
1	do	1901-1907
1	utdrag likningsprotokollen	1905
4	skattejournaler	1957-1967
1	kontobok skatt	1931-1936
1	skattekontobok nr. 2.	1928-1932
3	skattedagbøker med alderstrygdavgift	1936-1945
1	skattedagbok med alderstrygd- og krigspensjon- eringsavgift	1948-1953
13	skattelister kommuneskatt	1938-1953
23	diverse skattelister	1957-1972
52	skattelister, avregningslister, klagebehandling	
1	pakke skatteregnskapet	1959-1963
1	protokoll forhåndslikning	1942-1945
1	protokoll forandringer kommuneskatt etter klagebehandling	1947-1948
37	permer oppgjørslister, skatt	1965-1974

Valg

1	forhandlingsbok Norsundet stemmested	1925
1	forhandlingsbok Salen stemmested	1925
1	forhandlingsbok Finanger stemmested	1925

Overformynderi

1	protokoll overformynderiet	1861-1936
---	----------------------------	-----------

Kirke

1	revisjonsprotokoll kirkeregnskapet	1934-1936
---	------------------------------------	-----------

Kirke forts.

1	regnskapsprotokoll Fosnes kirke	1865-1934
1	protokoll landskyld Fosnes kirke	1913
	diverse skriv fra stiftsdireksjonen	1901-

Skole

3	møtebøker skolestyret	1912-1961
1	kopibok skolestyret	1913-1936
5	journaler skolestyret	1913-1965
1	elevprotokoll ført av skolestyret, fravær og karakterer	1878-1899
1	protokoll innkomne regninger skolestyret	1919-1936
1	protokoll diverse konti skolen	1954-1958
3	anvisningsbøker skolestyret	1945-1962
1	mappe diverse skriv	cirka 1938
67	ringpermer korrespondanse skolestyret, ordnet etter journalnr.	1941-1975
1	ringperm rundskriv fra Kirke- og undervisningsdepartementet og fra skoledirektøren	1955-1961
1	forhandlingsprotokoll tilsynsutvalget Mo og Salsnes skolekrets	1890-1970
1	skoleprotokoll Mo skole, I-II klasse	1924/25-1971/72
1	dagbok Salsnes skole	1930-1968
1	skoleprotokoll med karakterer Skjærvik skole	1934/35-1955/56
1	dagbok med karakterliste Skjærvik skole, 2.- 3. klasse 1961/62, hele skolen 1962/63-1966/67, protokollen ble senere overtatt av Jøa skole som for 1.- 2. klasse førte den 1968/69-1970/71	
1	skoleprotokoll Seierstad skole	1917-1932/33
1	dagbok skolesøkingen Seierstad folkeskole	1917-1937/38
1	forhandlingsprotokoll Dun skolekrets	1890-1968
1	dagbok Dun skolekrets, storskolen	1917-1944
1	avgangsvitnesmålprotokoll Dun folkeskole	1945-1965
1	dagbok Dun skole, 3. klasse	1944/45-1951/52
1	do , 1.-2. klasse	1944/45-1952/53
1	do , 1. klasse	1953-1962
1	do , storskolen	1952/53-1960/61
1	dagbok med karakterliste Dun skole, 4. klasse 1961/62, 1970/71. 2. klasse 1962/63-1967/68, 1. klasse 1963/64-1967/68	

Skole forts.

1	dagbok med karakterliste Dun skole, 3.-4. klasse 1963/64-1966/67, senere overtatt av Jøa skole 4. klasse 1967/68-1970/71	
1	skoleprotokoll, årsprøver, avgangsvitnesbyrd "Nordsundernes" krets	1893-1930
1	avgangsvitnemålsprotokoll Nordsundet folkeskole	1950-1970
1	konvolutt regnskapsbilag Jøa skole og samfunnshus	1964
1	mappe regninger Jøa skole	1962
1	perm saker vedrørende byggekomiteén for Jøa skole og samfunnshus	1966-1968
1	pakke tegninger Jøa skole og samfunnshus	
1	dagbok med karakterliste Fosnes framhaldsskole	1949/50-1967/68
1	dagbok Fosnes framhaldsskole	1967/68-1970/71

Fattigstyre

1	forhandlingsprotokoll fattig- og skolevesen	1838-1845
1	forhandlingsprotokoll fattigstyret	1870-1882
2	do do	1895-1965
2	kopibøker fattigstyret	1846-1887
2	do do	1899-1942
7	journaler fattigstyret	1887-1973
1	refusjonsbok fattigstyret	1930-1971
1	do do	1935-1946
4	anvisningsbøker fattigvesenet	1926-1970
1	register fattige, muligens register til fattig- kommisjonens anvisningsprotokoll	cirka 1895-1912
1	protokoll oversikt over fast understøttede over 15 år	1901-1912
1	protokoll fortegnelse over understøttede trengende	1912-1936
1	protokoll oversikt over bortsatte	1934-1957
1	kasse regnskaper og korrespondanse fattigkassen	1846-1891, 1926
1	kasse korrespondanse fattigstyret, kirkeregnskaper med mer	cirka 1860-1914
1	kasse korrespondanse med mer fattigstyret	1872-1892, 1902- 1904, 1927
4	permer diverse korrespondanse forsorgsvesenet	1907-1920
1	do do do	1931

Fattigstyre forts.

1	konvolutt korrespondanse forsorgsstyret	1932
2	do do do	1941
1	do do do	1942
1	do do do	1943
1	do do do	1945
1	do do do	1946
1	kasse diverse korrespondanse forsorgsvesenet	1950-1969
22	ringpermer korrespondanse forsorgsvesenet, ordnet etter journalnr.	1960-1976

Aldersheim, Alderstrygd, Pensjonister

11	ringpermer inn- og utgående skriv Fosnes aldersheim	1958-1976
1	kontobok Fosnes aldersheim	1967-1971
1	ringperm korrespondanse og regnskapsbilag byggenemnda Fosnes aldersheim	
1	kassabok alderstrygden	1947-1955
1	pensjonistfortegnelse	1937-1940

Helsestell

1	pakke, inneholder: 1) kassebok tuberkulosenemnda 1954-1960, 2) do 1930-1952, 3) diverse korrespon- dane tuberkulosenemnda Diverse skjermbildekort	1950-1969
2	ringpermer arbeidsrapporter hjemmehjelp	1972-1974
1	konvolutt arbeidsrapporter hjemmehjelp	1972-1974

Jordstyre, næringsnemnd

3	kassebøker jordstyret	1936-1954
2	daglister for anvisning av kraftfor til jordbrukere	1963-1966
1	kasse vedrørende: I. refusjoner, bensinavgift, II kunstgjødseltilskott, III driftstilskott, IV dyrkingsbidrag, V kvartalsoppgaver	1950-1970
1	kasse vedrørende: I tilskott til kunstgjødsel, II driftstilskott, III jordbruksferie, IV potet- trygd, V bensinavgift, VI korntrygd	1960-1972
1	arkivboks vedrørende: bureisingstilskott 1939, II søknader om driftstilskott 1974-1975,	

Jordstyre, næringsnemnd forts.

	III silotrygd 1972, IV bensinavgift 1974	
1	arkivboks søknader jordbruksferie	1973-1975
3	arkivbokser søknader rabatt kraftfor, korntrygd	1976
1	journal, kopi- og anvisningsbok Fosnes næringsnemnd	1918-1920

Priskontrollnemnd, dyrtidshjelp

2	journaler priskontrollnemnda	1942-1953
1	kasse rundskriv og diverse korrespondanse prisnemnda	1950-1970
1	protokoll dyrtidsnemnda	1918

Bygningsråd

2	arkivbokser skjemaer og korrespondanse	1973-1978
---	--	-----------

Militær-kommunale saker

1	protokoll hesteutskrivning til Nordenfjeldske trenkompani i Fosnes herred	1904-1911
---	---	-----------

Trykte skriv, brosjyrer med mer

1	Norges offisielle statistikk, amtmannsberetningene	1835
1	do do do	1861-1865
	Diverse særtrykk av lover og forordninger	1860-1880
1	Norges offisielle statistikk, fattigstatistikk	1866-1871
1	do do do	1874
1	Norges offisielle statistikk, kommunal statistikk	1864
1	do do do	1874
1	Norges offisielle statistikk, statistiske opplysninger om de fremsatte stemmerettsforslags virkning	1877
1	Årsberetning fra Selskapet for Norges Vel	1877-1878
1	do do	1880
1	Innberetning fra fiskeriinspektøren angående ferskvannskfiskeriene	1884-1886
1	årsberetning Selskapet for de norske fiskeriers fremme	1889
1	Pleiehjem for tuberkuløse i Nordre Trondhjems amt, innstilling fra tuberkulosekomiteén	1902

Foruten de ovennevnte arkivsakene finnes det også en del kommunal korrespondanse i Anton Bragstads arkiv som er brakt inn til Statsarkivet. Den daværende ordføreren i Fosnes ba ved inspeksjonen om at de arkivsakene som utvilsomt var kommunale ble returnert når Bragstads arkiv skulle ordnes. I 1926 ble det satt opp en liste over Fosnes daværende kommunearkiv. Den ble sendt inn til fylkesmannen i Nord-Trøndelag og av ham senere avlevert til Statsarkivet i Trondheim. En del arkivsaker oppført i denne lista, er ikke på plass i det nåværende kommunearkivet. Dette gjelder blant annet 1 kopibok for formannskapet 1837-1913, 1 forhandlingsprotokoll likningsvesenet 1912-1926, 1 brevjournal likningsvesenet 1913-1926, 1 likningsprotokoll 1913-1923, 1 do 1923-, 1 statsskatteprotokoll 1913-, 1 skattetakstprotokoll 1918-, 1 kladdeliste likningen 1913, 1 do 1914-1917, 1 do 1918-1921, 1 do 1922-, 1 forhandlingsprotokoll fattigvesenet 1795-1837, 1 journal fattigvesenet 1846-1874, 1 do 1875-1886, 1 oversiktsbok fattige 1913-, 1 forhandlingsprotokoll helserådet 1919-1926, 1 tuberkuloseprotokoll 1901-1926, 1 beskrivelse over de matrikulerte eiendommene i Fosnes etter lov av 6.6. 1863, § 15. Alle disse arkivsakene er av stor historisk verdi og bør om de kan etterspores, settes på sikker plass i kommunearkivet. I lista over det daværende kommunearkivet slik det var i 1926, er også oppført enkelte arkivsaker som rettelig ifølge gjeldende regler hører Statsarkivet til, men som hverken er avlevert hit eller lenger finnes på plass i kommunearkivet. Dette gjelder følgende arkivsaker: 1 protokoll Fosnes hovedkirkestol 1700-1722, 1 protokoll Vik annekskirkestol 1700-1726, 1 forhandlingsprotokoll for Vik kirkes bygningskommissjon 1854-1860, 1 forhandlingsprotokoll for Fosnes forliksråd 1914-1926. Om disse sakene blir funnet, bør de straks sendes inn til Statsarkivet i Trondheim.

Vedlagt følger kopi av Riksarkivaren og Riksarkitektens forskrifter og regler angående byggingen av kommunale arkivrom. Disse er trykt i "Kommunal arkivordning. Kort rettleiding for kommuner. Utgitt av Riksarkivet", Oslo 1949. Reglene burde fremdeles være brukbare. Det må bare bemerkes at siden de ble utarbeidet, er det også i en rekke arkiver blitt tatt i bruk bevegelige reoler vanligvis bygd opp i spesielle reolanlegg. Slike reoler blir ofte kalt kompaktus-reoler, og de gir store muligheter for

komprimering av arkivvolumet i et rom. Ofte kan antallet hyllemeter bli bortimot fordoblet i forhold til faste reoler. Reolene går på skinner som kan felles ned i golvet. De kompakte anleggene gjør at det ikke så lett legger seg støv på dokumentene som i åpne faste reoler. Dokumentene blir heller ikke så sterkt utsatt for lys.

Anders Frøholm
statsarkivar

Harald Hals
førstearkivar

Gjenpart (uten kopier) til amanuensis Dagfinn Slettan, Historisk Institutt, Norges Lærerhøgskole, Universitetet i Trondheim, 7055 DRAGVOLL.